

**ВСЕУКРАЇНСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ ІНВАЛІДІВ
«УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО СЛІПИХ» (УТОС)
ЦЕНТРАЛЬНЕ ПРАВЛІННЯ**

Печерський узвіз, буд.3, м.Київ 01601

тел/факс (044) 235-33-47; e-mail: orgotdel.utos@gmail.com

Поточний рахунок UA983226690000026002300132840, Філія - Головне управління
по м. Києву та Київській області АТ "Державний ощадний банк України", МФО 322669, код 00021195

04.02.2025р. № 16-10/10

Голові Федерації профспілок України
Осовому Г.В.

Шановний Григорію Васильовичу!

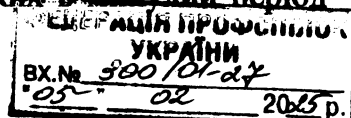
До Вас звертається Всеукраїнська громадська організація осіб з інвалідністю «Українське товариство сліпих» (УТОС) з наступним проханням.

15 січня 2025 року Верховна Рада України прийняла закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прав осіб з інвалідністю на працю (законопроект за реєстраційним № 5344-д від 18.11.2022), яким скасовується ціла низка норм пов'язаних з діяльністю громадських об'єднань осіб з інвалідністю, зокрема фінансування навчання осіб з інвалідністю, фінансова підтримка на технічне оснащення діючих і нових робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю, передбачено скасування як таких підприємств громадських об'єднань осіб з інвалідністю, а їх в Україні налічується не менше 300 і які на сьогодні забезпечують роботою тисячі людей з інвалідністю, скасовуються усі пільги, вводяться норми, які негативно вплинуть на права та законні інтереси цієї категорії населення.

Громадськими об'єднаннями осіб з інвалідністю надавалися зауваження до зазначеного законопроекту, але вони практично не враховані.

З прийняттям цього закону зупиниться діяльність переважної більшості громадських об'єднань осіб з інвалідністю, в тому числі УТОС, а це громадське об'єднання яке функціонує в Україні вже більше 90 років. На даний час, Товариство сліпих має розгалужену структуру учбово-виробничих підприємств та соціальних осередків по всій Україні та об'єднує біля 27 тисяч осіб з інвалідністю по зору, і опікується дітьми з порушенням зору. Діє 52 підприємства на яких створені спеціалізовані робочі місця і працевлаштовані біля 3 тисяч людей з інвалідністю. Функціонують: 23 обласні і Київська міська організації УТОС, 110 міжрайонних первинних організацій, гуртожитки для проживання осіб з інвалідністю та їх сімей, будинки культури і клуби, 37 стаціонарних бібліотек обслуговують по усій Україні людей з вадами зору, Об'єднана редакція періодичних видань УТОС видає друковану продукцію для людей з вадами зору, Реабілітаційний центр УТОС проводить реабілітацію осіб з інвалідністю по зору, в тому числі воїнів які отримали поранення під час бойових дій з ворогом росією, Навчально-інформаційний комп'ютерний центр УТОС, бази відпочинку, медичні пункти та інше.

В цих структурах особи з інвалідністю проходять професійну і соціальну реабілітацію, вивчають систему Брайля, біля 3 тисяч працюють, значна кількість людей бере участь в роботі гуртків художньої самодіяльності, займаються спортом в спортивних секціях, проводять своє дозвілля, відпочинок в структурах УТОС. Всі люди, які знаходяться на обліку в УТОС, певна кількість яких в минулий період

працювали в різних галузях України: освіти, культури, охорони здоров'я, металургії, вугільної промисловості, на транспорті, в структурах легкої промисловості, соціальної сфери, будівництва, сфери зв'язку, агропромислового комплексу та інших і з різних причин мають інвалідність, в тому числі воїни ЗСУ які отримали поранення під час бойових дій з ворогом агресором росією, отримують від Товариства необхідні послуги, тобто УТОС це злагоджена система, яка закриває практично усі сфери життя незрячої людини.

Вся діюча структура УТОС з прийняттям цього закону не в змозі буде функціонувати, оскільки вона утримується за рахунок власних коштів від діяльності учбово-виробничих підприємств, які зазначеним законом передбачено скасування як таких.

Зазначений закон також суперечить Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю та звужує зміст і обсяги існуючих прав і свобод, гарантованих статтею 22 Конституції України, тому за ініціативи голови Полтавської обласної організації УТОС, підготовлена і оприлюднена на офіційному сайті Президента України петиція щодо накладення вето на ухвалений Верховною Радою України Закон про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прав осіб з інвалідністю на працю, який практично звужує їх існуючі права.

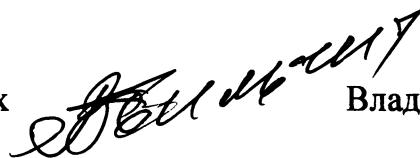
Враховуючи вищевикладене просимо Вас, шановний Григорію Васильовичу, сприяти в підтримці зазначеної петиції і направити по Україні усім галузевим профспілкам, які є членськими організаціями ФПУ, прохання підписати зазначену петицію.

Підписати петицію можна за посиланням:

<https://petition.president.gov.ua/petition/240650>

З повагою,

Голова Українського товариства сліпих

Владислав БІЛЬЧИЧ

Додаток: текст петиції – 3 аркуші.

ЕЛЕКТРОННІ ПЕТИЦІЇ

Офіційне інтернет-представництво Президента України

Головна

Петиція щодо накладення вето на законопроект про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прав осіб з інвалідністю на працю (реєстраційний № 5344-д від 18.11.2022).

№22/240650-еп

Петиція щодо накладення вето на законопроект про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прав осіб з інвалідністю на працю (реєстраційний № 5344-д від 18.11.2022).

Автор (ініціатор): Бабець Марина Леонідівна

Дата оприлюднення: 22 січня 2025

ВІДПОВІДЬ НА ПЕТИЦІЮ ТЕКСТ ПЕТИЦІЇ ПІДПИСАНТИ

Володимире Олександровичу!

15 січня 2025 року Верховна Рада України ухвалила в цілому законопроект про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прав осіб з інвалідністю на працю (реєстраційний № 5344-д від 18.11.2022).

Ми, громадяни України, з метою захисту прав людей з інвалідністю закликаємо Вас скористатися правом вето і не підписувати законопроект №5344-д, оскільки його реалізація негативно вплине на права та законні інтереси осіб з інвалідністю, їх громадські організації та засновані ними підприємства.

По-перше, процес ухвалення законопроекту № 5344-д супроводжувався процедурними порушеннями, а саме:

- порушено вимоги частини 3 статті 91 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України»: не надано фінансово-економічне обґрунтування, про що свідчить лист Міністерства фінансів України № 09030-29-3/9065 від 04.04.2023;
- не враховані зауваження Головного юридичного управління апарату Верховної Ради України, надані листами №07/2-2024/32367 від 13.02.2024, №07/2-2024/131133 від 14.06.2024 та №07/2-2024/157617 від 16.07.2024;

- не враховані позиції більшості громадських організацій осіб з інвалідністю: проведення консультацій було суто формальним без урахування пропозицій та зауважень, наданих громадськими організаціями осіб з інвалідністю; результати напрацьовані Робочою групою по доопрацюванню цього законопроекту під головуванням Гривка Сергія Дмитровича, були проігноровані Комітетом Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.

По-друге, законопроект № 5344-д матиме серйозні негативні наслідки як для держави, так і для самих осіб з інвалідністю:

- реалізація закону потребуватиме додаткових видатків з державного та місцевих бюджетів, зокрема для сплати внесків до Державного фонду соціального захисту осіб з інвалідністю, у зв'язку з невиконанням нормативу працевлаштування осіб з інвалідністю у закладах державної чи комунальної власності, бо вони не мають вільних вакансій для працевлаштування через недофінансування (лист Міністерства фінансів України № 09030-29-3/9065 від 04.04.2023);

- суттєво скасовується фінансування заходів соціальної підтримки людей з інвалідністю за рахунок коштів Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю, які наразі передбачені чинною статтею 20 Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», без визначення альтернативних чітких джерел їх фінансування в майбутньому;

- суперечить Конвенції про права осіб з інвалідністю, звужує зміст і обсяг існуючих прав осіб з інвалідністю, громадських організацій осіб з інвалідністю та їхніх підприємств.

Ухваленим законопроектом №5344-д передбачено:

- скасування фінансування навчання осіб з інвалідністю, їхньої соціальної, професійної, фізкультурно-спортивної та трудової реабілітації;
- скасування фінансової підтримки на технічне оснащення діючих і нових робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю, а також для створення на робочому місці особи з інвалідністю належних санітарно-гігієнічних, виробничих і технічних умов згідно з індивідуальною програмою реабілітації особи з інвалідністю, для сотень діючих підприємств громадських об'єднань осіб з інвалідністю, які сьогодні забезпечують роботою тисячі людей з інвалідністю, в тому числі тих підприємств, які забезпечують своєю продукцією Збройні Сили України;
- скасування через неузгодженість з Податковим кодексом України податкових пільг для сотень діючих підприємств громадських об'єднань осіб з інвалідністю, які сьогодні забезпечують роботою тисячі людей з інвалідністю;
- скасування норм щодо друку літератури шрифтом Брайля для незрячих громадян України та механізм фінансування виробництва такої літератури.

Натомість законопроектом №5344-д, замість всіх цих важливих напрямків фінансування, абсолютно абстрактно передбачено, що кошти державного фонду соціального захисту осіб з інвалідністю використовуються на забезпечення реалізації активних програм зайнятості, заходів з підтримки працевлаштування, забезпечення надання соціальних послуг при працевлаштуванні осіб з інвалідністю, на виконання інших програм і заходів, спрямованих на

соціальний захист осіб з інвалідністю.

Важливим також є те, що законопроектом №5344-д передбачено фактичне скасування підприємств громадських об'єднань осіб з інвалідністю, а їх в Україні наразі нараховується не менше 300. Саме вони сьогодні забезпечують роботою тисячі людей з інвалідністю. У

Податковому кодексі України передбачені пільги саме для таких існуючих підприємств, а порядок їхнього отримання регулюється чинними нормами Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», які скасовуються законопроектом № 5344-д. Це призводить до нормативної неврегульованості статусу таких підприємств.

Окрім того, законопроектом №5344-д передбачено введення таких понять як «підприємства трудової інтеграції» та «підприємства захищеного працевлаштування», яких наразі в Україні ще не існує, але їм вже передбачені податкові пільги, якими вони будуть користуватись без будь-яких дозволів, а статус набуватимуть шляхом простого повідомлення.

Водночас Податковий кодекс України наразі ще не регулює питання надання пільг неіснуючим «підприємствам трудової інтеграції» та «підприємствам захищеного працевлаштування» і ще не відомо чи регулюватиме, бо це питання зменшення податкових надходжень, але наразі регулює питання надання пільг існуючим підприємствам громадських об'єднань осіб з інвалідністю, які відповідно до норм Податкового кодексу України повинні мати дозвіл на користування пільгами, але не зможуть його отримати, бо законопроект №5344-д скасував інститут надання дозволів на користування пільгами, визначеними Податковим кодексом України.

Крім цього, виникає питання доцільності запровадження термінів «підприємства трудової інтеграції» та «підприємства захищеного працевлаштування» в контексті прийняття 9 січня 2025 року Верховною Радою України законопроекту №6013 про особливості регулювання підприємницької діяльності окремих видів юридичних осіб та їх об'єднань у перехідний період, яким взагалі передбачено скасування такої організаційно-правової форми як «підприємство», що також, між іншим, турбує громадські об'єднання осіб з інвалідністю, які є засновниками підприємств об'єднань громадян, які також мають бути згідно з законопроектом №6013 реорганізовані чи ліквідовані.

Враховуючи вищевикладене та з метою захисту прав людей з інвалідністю просимо Вас, шановний Володимире Олександровичу, скористатись правом вето і не підписувати законопроект №5344-д та повернути його до парламенту з зауваженнями, зокрема, щодо:

- врегулювання питання визначення конкретних альтернативних джерел фінансування для заходів, передбачених чинною статтею 20 Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», фінансування яких скасовується законопроектом №5344-д;
- врегулювання питання користування правом на податкові пільги для існуючих підприємств громадських об'єднань осіб з інвалідністю, шляхом логічного та послідовного вдосконалення законодавства, яке б за потреби розширювало можливості, а не створювало їх одним за рахунок інших, бо в ухваленому варіанті законопроекту №5344-д не передбачено необхідних змін у податковому законодавстві.